

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van CVO van het GO Avelgem/Harelbeke te Avelgem

	Hoofdstructuur	CVO
	Instellingsnummer	42051
	Instelling	CVO van het GO Avelgem/Harelbeke
directeur		Jean-CLaude VILLIJN
adres		Kerkhofstraat 51 - 8580 AVELGEM
telefoon		056-65.01.42
fax		056-65.01.90
e-mail		directie@uwavondschoon.be
website/URL		www.uwavondschoon.be
	Bestuur van de instelling	114009 - Scholengroep 21 Avelgem- Oudenaarde-Ronse te OUDENAARDE
adres		Ronseweg 1 - 9700 OUDENAARDE
	Consortium	127341 - Consortium volw XII - Menes vzw te IZEGEM
adres		Emelgemseplein 1 - 8870 IZEGEM
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	30/01/2012, 31/01/2012, 01/02/2012, 02/01/2012, 06/02/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	06/02/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	13/02/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Hilde Vandeurzen
	Teamleden	Dirk Fiers Eric Suys
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Opleidingen in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: computer- en besturingssystemen en netwerken (Modulair)	7
3.2 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware (Modulair).....	8
3.3 SVWO - Mechanica - elektriciteit - CAD TSO 3 (Modulair).....	9
3.4 SVWO - Mechanica - elektriciteit - MIG/MAG-lasser (Modulair).....	10
3.5 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Engels richtgraad 1 en 2 (modulair); SVWO – Talen richtgraad 3 en 4 – Engels richtgraad 3 en 4 (Modulair).....	11
4. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Professionalisering	14
5. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	16
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	19
6.1 Wat doet het centrum goed?	19
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	20
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	20
7. ADVIES.....	21
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	21

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

---

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

Het CVO GO van Avelgem/Harelbeke is een eerder kleinschalig centrum dat opleidingen aanbiedt op het niveau secundair volwassenenonderwijs uit tien verschillende studiegebieden. Tijdens de doorlichting heeft de inspectie acht opleidingen onderzocht uit vier studiegebieden die samen 65% van het aanbod vertegenwoordigen, namelijk de twee studiegebieden Talen (36,3%), ICT (28,1%) en Mechanica-Elektriciteit (0,7 %).

Op één opleiding na voldoen alle onderzochte opleidingen aan de kwaliteitseisen van de overheid. Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen met de cursisten in beide ICT-opleidingen, met name Informatica: toepassingssoftware en Informatica: computer- en besturingssystemen en netwerken. Deze opleidingen getuigen van een goede kwaliteit. Er wordt gebruikgemaakt van degelijk cursusmateriaal en de evaluatiepraktijk is uniform. De cursisten zijn terecht tevreden over de geboden onderwijskwaliteit.

De opleidingen Engels richtgraad 1, 2, 3 en 4 zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De kwaliteit van het onderwijsleerproces is zeer goed en getuigt van inzicht in vaardigheidsgericht werken. De vakgroep Engels staat open voor vernieuwingen en bevordert expertise-uitwisseling. Een aandachtspunt vormt de evaluatie in de opleidingen Engels richtgraad 1 en 2 die te kennisgericht is en de leerplandoelstellingen onvoldoende breed evalueert.

In de opleiding CAD TSO3 worden de leerplandoelstellingen ook in voldoende mate bereikt. Het onderwijsleerproces verloopt leerplangericht met voldoende aandacht voor de sleutelvaardigheden. De evaluatie is valide.

De opleiding MIG/MAG-lasser is echter onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De invulling van de module MIG-MAG-Hoeklassen gebeurt te sterk vanuit de interesses van de cursisten en is te weinig gericht op de leerplandoelstellingen. De kwaliteit van de leerstofplanningen, het gebruikte cursusmateriaal en de werkplaatsorganisatie is voor verbetering vatbaar.

De centrumleiding bestaat uit een directeur en drie deeltijdse adjunct-directeurs. De beleidsvoering wordt grotendeels gekenmerkt door een informele aanpak. Er zijn weinig documenten beschikbaar die informatie geven over de concrete beleidsdoelstellingen die het centrum op korte en lange termijn vooropstelt en over de manier waarop het centrum die prioriteiten planmatig wil aanpakken. Dat geldt zowel voor het algemene beleid als voor specifieke beleidsaspecten zoals kwaliteitszorg en de deskundigheidsbevordering van het personeel.

Anderzijds is er wel degelijk sprake van onderwijskundige sturing. Het centrum heeft de afgelopen jaren initiatieven genomen om onderwijskundige aspecten sterker te formaliseren en op te volgen. Er zijn richtlijnen voor de leerstofplanningen en de evaluaties die de centrumleiding opvolgt. Het centrum zorgde ook voor een sterkere structurering van processen die de deskundigheid van het personeel bevorderen zoals de vakgroepwerking, de opvolging van nascholingen en de aanvangsbegeleiding.

Deze gerichte focus op processen die een sterke impact hebben op de kwaliteit van het onderwijs heeft zijn vruchten afgeworpen. Dat blijkt onder meer uit de resultaten van het erkenningsonderzoek, maar ook uit tevredenheid van beginnende leerkrachten over hun begeleiding en de toegenomen deelname aan nascholingen.

In het algemeen kunnen we stellen dat het centrum getuigt van een sterk leidinggevend vermogen. Toch zijn er nog een aantal aandachtspunten. Momenteel is er een verschil in dynamiek tussen de verschillende afdelingen van het centrum. Het centrum onderzoekt best hoe het deze verschillen kan verkleinen. Een tweede aandachtspunt vormt de informatie over het gevoerde beleid. Door het ontbreken van verslagen over beleidsmatig

overleg en planningsdocumenten, is het niet transparant welke prioriteiten het centrum vooropstelt en op welke manier het die wil realiseren.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Opleidingen in de focus

Opleiding per niveau
SVWO Informatie- en communicatietechnologie
Informatica: computer- en besturingssystemen en netwerken
Informatica: toepassingssoftware
SVWO Mechanica - elektriciteit
CAD TSO 3
MIG/MAG-lasser
SVWO Talen richtgraad 1 en 2
Engels richtgraad 1
Engels richtgraad 2
SVWO Talen richtgraad 3 en 4
Engels richtgraad 3
Engels richtgraad 4

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Aanvangsbegeleiding
Deskundigheidsbevordering
Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Gezondheid en hygiëne

3. VOLDOET HET CENTRUM AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op:

3.1 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: computer- en besturingssystemen en netwerken (Modulair)

Voldoet

Motivering

- Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen met de cursisten op voldoende wijze. De vaststellingen zijn gebaseerd op het onderzoek van de aangeboden modules in de schooljaren 2010-2011 en 2011-2012. Concreet gaat het om 5 van de 10 modules van de opleiding met name de modules Initiatie in de informatica, Besturingssystemen 1 & 2, Computersystemen 1 en Client-server netwerken 1.
- De leerstofplanningen zijn congruent aan de leerplandoelstellingen en verwijzen er expliciet naar. Ze zijn volledig en overzichtelijk. De validiteit van de leerstofplanningen wordt bewaakt door het directieteam. Er is een sjabloon beschikbaar, maar dat wordt niet door elke lesgever gehanteerd.
- Er is onvoldoende aandacht voor de sleutelvaardigheden (SV) uit het opleidingsprofiel. Het begrip 'sleutelvaardigheden' is een grote onbekende bij de ICT-lesgevers. Het centrum heeft nog een belangrijke inhaaloperatie voor de boeg om de SV volledig te integreren in het onderwijsleerproces en de vorderingen van de cursisten met betrekking tot de SV in kaart te brengen. Het centrum kan overwegen om de pedagogische begeleiding hierbij om ondersteuning te vragen.
- De cursisten worden grondig geïnformeerd over de administratieve en organisatorische aspecten die hen aanbelangen. De website van het centrum is overzichtelijk en inhoudelijk waardevol. Daarnaast krijgen de cursisten bij de start van elke opleiding een document met een uitgebreid overzicht van belangrijke informatie. Recent is het centrum gestart met een nieuwsbrief als bijkomend communicatiekanaal naar de cursisten toe.
- De vroegtijdige uitval evenals het aantal cursisten dat niet deelneemt aan de evaluaties blijft beperkt. Dat is grotendeels te danken aan de keuze van het centrum in 2010-2011 om in alle opleidingen gespreide cursistevaluaties in te voeren als alternatief voor de klassieke eindevaluatie.
- Het centrum realiseert een slaagpercentage van 91% in de ICT-opleidingen terwijl het Vlaams gemiddelde 77,4% bedraagt. Ook dat is heel waarschijnlijk het gevolg van de frequente tussentijdse evaluaties waardoor de leerkracht sneller kan inspelen op problemen en tekorten van cursisten.
- Het vrijstellingsbeleid van het centrum verloopt adequaat in de ICT-opleidingen. Het organiseert toelatingsproeven voor de modules waarvoor de overheid instapvereisten bepaalde. De toelatingsproeven zijn valide, maar het centrum beschikt nog niet over een materialenbank met toelatingsproeven.
- Het cursusmateriaal spoort met de leerplandoelstellingen. Het is kwaliteitsvol en geschikt voor de doelgroep van het volwassenenonderwijs. De syllabi zijn overzichtelijk en inhoudelijk waardevol, maar naar lay-out en stijl kan de gelijkgerichtheid nog beter bewaakt worden. Een sjabloon conform de algemene huisstijl is sinds kort voorhanden en kan nu op korte termijn geïmplementeerd worden. De syllabi zijn niet leerkrachtafhankelijk. Er werden voor elke module afspraken gemaakt over de keuze van het handboek of de syllabus. De lesgevers maken nog geen gebruik van een centrale materialenbank voor de opslag van de cursussen.
- Het centrum beschikt over performante apparatuur die toelaat om de leerplandoelstellingen te realiseren. Enkele minder dringende tekorten vragen een

oplossing, zoals het tekort aan headsets in Harelbeke, de afdrukkwaliteit van sommige printers en het bijwerken van de drivers voor video- en geluidskaarten.

- De elektronische leeromgeving (ELO) wordt nog niet door alle lesgevers voluit gebruikt. Dat is een gemiste kans want het ELO kan een meerwaarde bieden voor de gelijkgerichtheid onder de leerkrachten, maar is eveneens nuttig als didactisch hulpmiddel en als communicatieplatform naar de cursisten toe.
- Het onderwijsleerproces verloopt interactief en functioneel. De klemtoon ligt steeds op de vaardigheden. De leerkrachten getuigen doorgaans van een voldoende vakdeskundigheid. Het leerklimaat is aangenaam, gemoedelijk en uitnodigend. De cursisttevredenheid is terecht groot.
- Het centrum besteedt aandacht aan de gelijkgerichtheid bij het evalueren. Vanuit de vakwerkgroep werden afspraken gemaakt om een gelijkaardige aanpak te faciliteren.
- De cursistevaluaties zijn doorgaans valide. Er wordt in bijna alle gevallen gepeild naar de mate waarin de cursisten de vaardigheden van de module onder de knie hebben, maar in enkele uitzonderlijke gevallen blijft de evaluatie nog teveel beperkt tot weetjes, details en randinformatie. Er zijn echter ook heel wat voorbeelden van goede praktijk. De leerplandoelstellingen worden geëvalueerd via gespreide evaluatie. De evaluaties vermelden de getoetste leerplandoelstellingen, hieruit blijkt dat niet altijd alle doelstellingen consequent worden geëvalueerd. Ook de sleutelvaardigheden worden in de loop van de opleiding niet formeel geëvalueerd.
- De administratieve verwerking van de evaluatiegegevens verloopt gestructureerd volgens een vaste methodiek en een standaard rekenblad dat de registratie gebruiksvriendelijk maakt. Het centrum beperkt zich echter niet tot het evalueren van de vaardigheden van de opleiding, maar kent eveneens 20% van de punten toe voor de aanwezigheid in de lessen. Dat laatste stemt tot nadenken omdat enkel de leerplandoelstellingen bepalend zijn voor het al dan niet slagen van een cursist. De lesgevers ondertekenen op het einde van de module een document waarbij ze formeel verklaren dat de 'eindtermen' behaald werden. Een waardevol initiatief, maar het centrum hanteert daarbij de foutieve terminologie want hiermee worden de leerplandoelstellingen bedoeld.

3.2 SVWO - Informatie- en communicatietechnologie - Informatica: toepassingssoftware (Modulair)

Voldoet

Motivering

- Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen met de cursisten op voldoende wijze. De vaststellingen zijn gebaseerd op het onderzoek van de aangeboden modules in de schooljaren 2010-2011 en 2011-2012. Concreet gaat het om 19 van de 30 modules van de opleiding met name de modules Initiatie in de informatica, Presentatie, Update, Tekstverwerking 1 & 2, Internet 1 & 2, Rekenblad 1,2 & 3, DTP 1, Multimedia 1 & 2, Vectorieel tekenen 1, Webdesign 1 & 2 en Rastertekenen 1, 2, 3 & 4.
- De inhoudelijke invulling van de module Update is voor verbetering vatbaar. De overheid heeft deze module ontwikkeld om cursisten die de basisvaardigheden van een bepaald softwarepakket al onder de knie hebben, te laten kennismaken met de aangepaste functionaliteiten en de bijkomende mogelijkheden van een recente versie. Het centrum gebruikt deze module echter om een Opfriscursus en een Snelcursus Office 2007 aan te bieden, wat niet strookt met de intenties van de overheid.
- De benaming van sommige modules kan verwarrend zijn voor de cursisten. Het centrum hanteert eigen benamingen voor de diverse modules, die afwijken van de formele benamingen uit het opleidingsprofiel. In het geval van de module Digitale fotografie kan dat leiden tot misverstanden omdat het centrum zich inhoudelijk terecht beperkt tot het manipuleren en bewerken van bestaand fotomateriaal. Er kan in deze module dus geen sprake zijn van vaardigheden die betrekking hebben op het instellen

of bedienen van fototoestellen terwijl de benaming van deze module dat wel suggereert.

- De opleiding richt zich hoofdzakelijk tot een breed en verscheiden publiek dat om diverse redenen de opleiding volgt. De meeste cursisten hebben geen professionele motieven. Centrum houdt gegevens bij over motivatie voor inschrijving en wat ze met het geleerde willen aanvangen. Deze gegevensverzameling is nog vrij nieuw. Er zijn nog geen acties uit gevolgd. Het centrum wil deze informatie in de toekomst vooral gebruiken om zijn aanbod bij te sturen.
- Het centrum richt zich met deze opleiding eerder zelden tot specifieke doelgroepen. Enkel voor senioren worden enkele modules afzonderlijk georganiseerd omdat het leertempo voor deze cursisten doorgaans lager is. Samenwerkingsverbanden met externe organisaties zoals bvb. een OCMW of een bedrijf, hebben in het verleden ook geresulteerd in afzonderlijke doelgroepen, maar vandaag is dit eerder uitzonderlijk.
- Verder sporen de vaststellingen in deze opleiding volledig met bovenstaande vaststellingen in de opleiding Informatica: computer- en besturingssystemen en netwerken als gevolg van het feit dat beide opleidingen onder dezelfde vakwerkgroep ressorteren en dus dezelfde afspraken methodiek volgen.

3.3 SVWO - Mechanica - elektriciteit - CAD TSO 3 (Modulair)

Voldoet

Motivering

- Het centrum biedt in de vestigingsplaats te Avelgem alle modules - CAD-2D-1, CAD-2D-2, CAD 3D en CAD project – die deel uitmaken van het leertraject van de opleiding CAD TSO 3 aan.
- De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate bereikt. Zowel de basiscompetenties als de sleutelvaardigheden krijgen de nodige aandacht en nagenoeg alle leerinhouden worden aangeboden. De cursisten krijgen, onafhankelijk van hun vooropleiding, een degelijke basisopleiding in het CAD-tekenen met behulp van geschikte tekensoftware.
- De hedendaagse visie om, vertrekkend vanuit 3D-tekeningen naar 2D-voorstellingen toe te werken wordt succesvol geïmplementeerd. Via een projectmatige aanpak worden in complexiteit toenemende opdrachten, gaande van losse onderdelen tot samenstellingen, verwerkt. Er gaat geen onderwijstijd verloren met het maken van betekenisloze oefeningen. De nadruk ligt gepast op het leren oplossen van problemen eerder dan op het aanleren van het pakket. De zelfredzaamheid, het zelfstandig werk en de eigen inbreng van de cursisten wordt gestimuleerd.
- Het leerklimaat is gemoedelijk en taak- en resultaatgericht. Uit gesprekken en lesobservatie blijkt een goede vakkennis. Het digitaal beschikbaar cursusmateriaal is up-to-date, kennis en vaardigheden worden geïntegreerd.
- Het centrum heeft voor deze opleiding geïnvesteerd in een computerlokaal met voldoende performante computer-hardware met bijhorende projectie- en afdrukkapparatuur.
- Bij het overleg in de gemeenschappelijke vakwerkgroep voor 'techniek' komen vooral praktische en organisatorische aspecten van de onderwijspraktijk aan bod. Er is, de leerlingenevaluatie uitgezonderd, minder aandacht voor pedagogisch-didactische onderwerpen zoals leerplanstudie, leerlijnen, activerende werkvormen... De voorgelegde vorderingsplannen voor deze opleiding zijn goed uitgewerkt en volstaan om de, door de directie aangestuurde en in de mate van het mogelijke opgevolgde, leerplanrealisatie te bewaken.
- Tussentijdse evaluaties en projectevaluaties wisselen elkaar af in het evaluatiedossier. Er is voldoende evenwicht tussen product- en procesevaluatie. Vakgebonden attitudes krijgen eveneens aandacht tijdens de evaluatiepraktijk.

3.4 SVWO - Mechanica - elektriciteit - MIG/MAG-lasser (Modulair)

Voldoet niet

Motivering

- De vaststellingen zijn gebaseerd op het onderzoek van de modules Basis Lassen en MIG/MAG-hoeklassen A die deel uitmaken van het leertraject van de opleiding MIG/MAG-lasser.
- In de module Basis Lassen worden de leerplandoelstellingen met inbegrip van de basiscompetenties en de sleutelvaardigheden in voldoende mate bereikt. Wat de module MIG-MAG-Hoeklassen A betreft wordt dit niet aangetoond. De kwaliteit van de uitgevoerde lasverbindingen volstaat. Men vertrekt voor het invullen van deze module echter te weinig vanuit de leerplannen, maar vooral vanuit de interesses van de cursisten. Zij realiseren zelf gekozen projecten die inhoudelijk niet steeds de garantie bieden dat voldoende leerdoelen er deel van uitmaken. Een op het leerplan afgestemde en doordacht opgebouwde reeks werkopdrachten, met bijhorende technische tekeningen en werkmethoden, ontbreekt.
- De vorderingsplannen voor deze module zijn niet transparant, tonen weinig detail en bieden onvoldoende houvast om de leerplanrealisatie te bewaken. Een aantal leerinhouden zoals de inleiding tot en de toepassing van elektriciteit voor MIG/MAG lassen, de lasapparatuur, materiaaleigenschappen, lasparameters en procesvariabelen komen weinig concreet en niet planmatig aan bod. Er wordt geen eigentijds en gestructureerd cursusmateriaal aan alle cursisten aangeboden.
- De individuele begeleiding van de cursisten op de werkvloer door een deskundige leerkracht verloopt vlot en respectvol. De laatste jaren is de vakinhoudelijke en vakoverschrijdende professionalisering beperkt.
- Het centrum beschikt over een assortiment aan kwaliteitsvolle lasapparatuur. De werkplaatsorganisatie is echter niet optimaal waardoor handgereedschappen en toebehoren, hulpstukken om in alle lasposities te kunnen lassen en machinegereedschappen niet steeds beschikbaar zijn en blijven. Het verouderde lasatelier biedt weinig ruimte en vormt geen hedendaagse, krachtige leer- en werkomgeving. Een specifiek vaklokaal met voldoende leermiddelen in verband met lastechnologie, eigen teken- en projectiemogelijkheden en ICT-uitrusting is niet beschikbaar.
- Een branddeken en afschermingsmogelijkheden met betrekking tot vonk- en stofvorming bij het slijpen en schuren ontbreken. De rookafzuiginstallatie voldoet niet langer, maar het centrum plant de plaatsing en indienststelling van een nieuwe installatie in de loop van 2013.
- Bij het overleg in de gemeenschappelijke vakwerkgroep voor 'techniek' komen vooral praktische en organisatorische aspecten van de onderwijspraktijk aan bod. Er is, de leerlingenevaluatie uitgezonderd, minder aandacht voor pedagogisch-didactische onderwerpen zoals leerplanstudie, leerlijnen, activerende werkvormen... Tot nu toe heeft de aansturing en de opvolging van het beleid met betrekking tot het kwaliteitsvol en zo volledig mogelijk realiseren van het curriculum te weinig effect op het niveau van de lasopleiding.
- Het permanent evaluatiesysteem is gebaseerd op beoordelingsdocumenten voor de uitgevoerde werkopdrachten. Er is voldoende aandacht voor product, proces en vakgebonden attitudes.

3.5 SVWO - Talen richtgraad 1 en 2 - Engels richtgraad 1 en 2 (modulair); SVWO – Talen richtgraad 3 en 4 – Engels richtgraad 3 en 4 (Modulair)

Voldoet

Motivering

- Het centrum realiseert de leerplandoelstellingen in voldoende mate. Het aanbod is afgestemd op de leerplandoelstellingen: het gebruikte materiaal laat toe om de leerplandoelstellingen te realiseren en het onderwijsleerproces is communicatief en vaardigheidsgericht. Een verbeterpunt vormt de evaluatie in Engels R1 en R2 die te veel gewicht hecht aan kennis en de vaardigheden onvoldoende honoreert. Bovendien worden niet alle vaardigheden in deze richtgraden voldoende breed geëvalueerd.
- Deze vaststellingen zijn gebaseerd op een onderzoek van alle modules die het centrum aanbiedt op het niveau R1, R2 en R3. Dit schooljaar wordt voor de eerste keer een opleiding georganiseerd op het niveau R4. Op het moment van de doorlichting waren enkel de A-modules van R4 afgerond. Het centrum biedt op het niveau R3 en R4 opleidingen aan die de schriftelijke en mondelinge modules combineren.
- Het centrum doet inspanningen om de leerplangerichtheid van het materiaal te onderzoeken en te bewaken. Dat blijkt onder meer uit de afspraken over de invulling van de leerstofplanningen en de controle ervan door de coördinator Talen/NT2. Het centrum gaat ook oordeelkundig te werk bij de selectie van handboeken en onderzoekt daarbij onder meer of er stavingsdocumenten zijn die de afstemming tussen de gebruikte handboeken en de basiscompetenties in kaart brengen. Ten slotte heeft het centrum al een aantal keer contact genomen met de bevoegde instanties met vragen die betrekking hebben op de validiteit van de evaluatie.
- De leerkrachten Engels kennen het Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen (ERK) door de informatie die het handboek ter beschikking stelt over de correlatie tussen de opgenomen leerinhouden en het ERK. In de hogere richtgraden werd ook geëxperimenteerd met het gebruik van een taalportfolio die geënt was op informatie uit het ERK.
- In de leerstofplanningen worden de vaardigheden doorgaans correct geïnterpreteerd. Hoewel de leerinhouden in de vorm van taaltaken worden geformuleerd, is het niet altijd mogelijk om te evalueren of de koppeling van de specifieke leerinhouden aan de basiscompetenties correct gebeurt. Daarvoor is de informatie over de leerinhouden vaak te summier. De leerstofplanningen vermelden ook niet alle basiscompetenties.
- Ondanks de inspanningen van de leerkrachten Engels om de leerplangerichtheid van het onderwijsleerproces te onderzoeken via de leerstofplanningen, geven de leerkrachten aan dat dit geen gemakkelijke oefening is. De brede formulering van de doelen en de interpretatie van bepaalde bouwstenen zoals het verwerkingsniveau stellen de leerkrachten voor problemen.
- Het gebruikte materiaal laat doorgaans toe om de leerplandoelstellingen te realiseren. In de meeste klasgroepen wordt gebruikgemaakt van een handboek aangevuld met extra materiaal. De gebruikte handboeken stimuleren tot communicatief en functioneel taalgebruik. Zeer positief is dat de handboeken in R2 en R3 voorzien in authentiek audiovisueel luistermateriaal dat verwijst naar diverse tekstsoorten. De motivatie van leerkrachten om extra materiaal naast het handboek te gebruiken varieert: persoonlijke voorkeur, een aanvulling ten opzichte van gepercipieerde lacunes in het handboekmateriaal of een antwoord op remediërings- of uitbreidingsnoden van cursisten. Positief is dat er binnen de vakgroep materiaal wordt uitgewisseld.
- In een beperkt aantal lesgroepen (R2 en R4) wordt enkel gebruikgemaakt van zelf samengesteld materiaal. Dit materiaal getuigt van inzicht in vaardigheidsgericht werken maar er is nood aan meer transparantie en duiding. Aangezien het materiaal geen informatie bevat over de structuur noch over de vooropgestelde doelstellingen, is het immers niet duidelijk wat precies verwacht wordt van de cursisten voor de diverse vaardigheden en welke progressie in moeilijkheidsgraad vooropgesteld wordt. Dat geldt het sterkst voor schrijfvaardigheid, maar ook voor spreekvaardigheid. Zo biedt het

materiaal geen inzicht in de verwerving van specifiek taalgebruik aangepast aan de diverse mondelinge taaltaken (doelgerichte communicatiestrategieën, communicatie- en argumentatiestructuren).

- Het onderwijsleerproces wordt gekenmerkt door een communicatieve aanpak. In alle lesgroepen gaat veel aandacht naar de mondelinge vaardigheden en naar werkvormen die de spreektijd van de cursisten verhogen. Ook de aandacht voor het gebruik van de doeltaal vanaf de beginmodules is positief. De keuze van de vakgroep om de taalleerkrachten te professionaliseren in het gebruik van multimedia is een goede keuze aangezien er nog sterker kan worden ingezet op het gebruik van authentiek video- en internetmateriaal vanaf de beginmodules.
- De leerbegeleiding zit grotendeels geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Voor een aantal lesgroepen is er sprake van een voorbeeld van goede praktijk: de gekozen opdrachten en werkvormen getuigen van veel zorg voor de transfer van kennis naar vaardigheid en vetrekken vanuit de leernoden van het cursistenpubliek. Hoewel dat nog niet voor alle lesgroepen in dezelfde mate geldt, stimuleert de taakopzet cursisten om de vooropgestelde leer- en communicatiestrategieën en attitudes te hanteren. Eveneens positief is dat het centrum experimenteert met middelen die cursisten ertoe aanzetten om hun eigen leerproces zelf in handen te nemen, zoals de taalportfolio, de vocabulary diary en het extra leesaanbod. Er wordt gebruikgemaakt van voldoende extra remediërings- en uitbreidingsmateriaal. Het centrum maakt nog geen gebruik van een elektronisch leerplatform om remediërings- of uitbreidingsopdrachten aan te bieden.
- Uit gesprekken met cursisten tijdens de doorlichting blijkt een grote tevredenheid. Cursisten appreciëren de betrokkenheid van de leerkrachten, de communicatieve aanpak en het positieve leerklimaat. De omschakeling naar een systeem van permanente evaluatie wordt ook gewaardeerd.
- Het centrum biedt cursisten jaarlijks de kans om naar Groot-Brittannië te reizen. Deze reizen worden in een aantal lesgroepen op een kwaliteitsvolle manier voorbereid en begeleid.
- De evaluatie voor R3 en R4 is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. Een pluspunt is het gebruik van luistermateriaal met audiovisuele ondersteuning en de nagestreefde variatie in tekstsoorten in het algemeen. Een verbeterpunt vormt leesvaardigheid: de leesteksten worden niet gepresenteerd in de originele lay-out en zijn soms te eenvoudig.
- De evaluatie in R1 en R2 voldoet niet. Dat is te wijten aan een aantal factoren. Ten eerste wordt er te veel gewicht gehecht aan kennisgerichte opdrachten en worden de vaardigheden te weinig gehonoreerd in de puntenverdeling. Ten tweede wordt schrijfvaardigheid in R1 vaak niet juist geïnterpreteerd: schrijfvaardigheid wordt soms verward met het maken van oefeningen op ondersteunde kennis of het schriftelijk beantwoorden van mondelinge vragen. Daarnaast worden de vaardigheden niet in alle modules voldoende breed geëvalueerd door een gebrek aan variatie in tekstsoorten en opdrachten en zijn ze van een te gemakkelijk verwerkingsniveau. Dat geldt voor lees- en luistervaardigheid. Voor spreekvaardigheid is het niet altijd duidelijk welke spreekdoelen geëvalueerd worden door het ontbreken van informatie over de taakopzet. Tot slot moet de validiteit van de evaluatie sterker bewaakt worden. De inspectie stelt vast dat cursisten soms onterecht punten verliezen voor lees- en luistervaardigheid bij het schriftelijk beantwoorden van lees- en luistervragen.
- Deze knelpunten betekenen niet dat alle ontwikkelde evaluatieopdrachten kwaliteit missen. Er zijn zeker voorbeelden van functionele en vaardigheidsgerichte opdrachten die inspirerend kunnen werken. Eveneens positief is het gebruik van beoordelingsfiches om langere spreektaken te evalueren. De beoordelingsfiche spreekvaardigheid besteedt terecht aandacht aan de communicatieve competenties en de vooropgestelde attitudes en communicatiestrategieën. Het is aangewezen om ervaringen uit te wisselen over het gebruik ervan en afspraken te maken over de verwachte progressie van cursisten in de opeenvolgende modules. Na de gespreide

evaluatieopdrachten wordt er klassikaal feedback gegeven, maar individuele cursisten ontvangen nog niet systematisch feedback of remediëringstips. Een aantal leerkrachten gebruiken ook beoordelingsrubrieken om schrijfvaardigheid te evalueren. Deze praktijk verdient een bredere toepassing.

- In de meeste taalklassen is het mogelijk om audiovisueel materiaal en internet materiaal te gebruiken. In de taalklassen in Harelbeke is het gebruik van internetmateriaal omslachtiger, wat een drempel opwerpt. In Spiere is er geen internetverbinding. Een aantal leerkrachten signaleren ook problemen met de geluidskwaliteit. De kwaliteit en gebruiksvriendelijkheid van de didactische uitrusting zullen in belangrijke mate het effect van de geplande nascholingen over multimedia bepalen.
- De vakgroepwerking Engels en het overkoepelende vakoverleg Talen/NT2 creëren veel dynamiek in het centrum. De grote inzet en innovatiebereidheid van de coördinator Talen en de goede samenwerking tussen de leerkrachten Engels vormen een belangrijke motor. De vakgroep streeft naar horizontale en verticale samenhang en maakt in functie daarvan formele afspraken en wisselt ideeën uit. De impact van het vakoverleg kan nog verhogen door sterker te focussen op een inhoudelijke analyse van het gebruikte materiaal en de evaluatie.
- Voor zijn oriënteringspraktijk maakt het centrum gebruik van specifieke onderdelen van de digitale Dialangtoetsen, namelijk de onderdelen die focussen op lexicale kennis (woordenschat, grammatica en structuren). Het is onduidelijk of de evaluatie van de mondelinge vaardigheden een standaardonderdeel vormt van de oriënteringsproef.

4. BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Aanvangsbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het centrum heeft een degelijke procedure voor aanvangsbegeleiding uitgewerkt, gebaseerd op een uitgeschreven visie met aandacht voor zelfreflectie.
- De aanvangsbegeleiding verloopt gestructureerd in twee fasen met een specifieke invulling. De tijdsduur en concrete invulling van de fasen werd bepaald en voor de begeleider (coach) is een taakomschrijving uitgewerkt.
- De aanvangsbegeleiding treedt volledig in werking bij leerkrachten die instappen in een vacante opdracht. Op leerkrachten die in een vervangingsopdracht worden aangesteld, is fase één van de aanvangsbegeleiding van toepassing: zij worden geïnformeerd over aspecten van organisatorische en praktische aard.
- Het centrum hanteert specifieke instrumenten om de informatiedoorstroom vlot te laten verlopen (o.a. een onthaalbrochure) en om de diverse stappen van het begeleidingstraject (o.a. kennismakings-, begeleidings- en beoordelingsgesprek en lesobservaties) te registreren en te becommentariëren. Deze werkwijze zorgt voor transparantie en houvast. Een aantal uitgewerkte instrumenten bieden de beginnende leraars de kans om te reflecteren over hun eigen leerproces. Het centrum organiseert nog geen observatielessen voor beginnende leraars bij vakcollega's als input voor analyse en reflectie.
- De concrete invulling van het geplande begeleidingstraject wordt afgestemd op de concrete leer- en begeleidingsnoden van de beginnende leraar. Indien nodig woont de coach meer klasbezoeken bij.
- In de aanvangsbegeleiding wordt veel aandacht besteed aan het agogisch-didactisch handelen en aan de vakinhoudelijke competenties van de beginnende leraar. Bovendien biedt de checklist voor lesobservaties duidelijkheid over de verwachtingen van het centrum op dit vlak. Dit is zonder meer een sterk punt.
- De procedure voor aanvangsbegeleiding werd recent vereenvoudigd, onder meer om de personeelsinzet beheersbaar te houden. Het centrum bevraagt de beginnende leerkrachten informeel met het oog op een eventuele bijsturing van aanvangsbegeleiding.
- Uit gesprekken tijdens de doorlichting blijkt dat beginnende leerkrachten tevreden zijn over de aanvangsbegeleiding. Ze waarderen de transparantie van het systeem: er is een vast aanspreekpunt voor alle vragen en het is van bij de start duidelijk welke verwachtingen het centrum koestert ten aanzien van een beginnend leraar.

4.1.2 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Motivering

- Het centrum beschikt niet over een nascholingsplan met prioriteiten op korte en lange termijn.
- Het centrum heeft wel een aantal richtlijnen en afspraken bepaald om deskundigheidsbevordering van het personeel te sturen. Er is ook een korte visietekst die vrij algemeen blijft.
- De centrumleiding bepaalt voor elk schooljaar twee items waarover nascholing zal worden georganiseerd. Deze nascholingen hebben zowel betrekking op centrubrede als op afdelingsspecifieke prioriteiten voor het onderwijzende en administratieve personeel. Er is geen aparte vermelding van de nascholingsprioriteiten voor de centrumleiding. Uit de nascholingsitems van de voorbije jaren blijkt dat de afdelingsspecifieke nascholingen het vaakst gelden voor de taalopleidingen. De opgelegde nascholingen werden geselecteerd uit een uitgebreide nascholingsenquête die het centrum organiseerde in 2009-2010.
- Daarnaast verwacht de directie dat elk personeelslid minstens één persoonlijke externe navorming volgt per schooljaar. Het overzicht van de gevolgde nascholingen wordt systematisch bijgehouden. De richtlijn met betrekking tot de verplichte nascholing wordt opgevolgd in de functioneringsgesprekken.
- Het personeel wordt via het elektronische leerplatform geïnformeerd over mogelijke nascholingen. Er is geen centrale contactpersoon aangesteld om dit te coördineren, zowel de directie, de vakgroepverantwoordelijke als de leerkrachten plaatsen relevante informatie op het elektronische leerplatform.
- Het centrum heeft vorig schooljaar ook een aantal procedures uitgewerkt om de financiering, evaluatie en disseminatie van aangevraagde nascholingen gestructureerd te laten verlopen. Elke gevolgde nascholing moet aan de hand van een beoordelingsformulier worden geëvalueerd. Als een evaluatie positief wordt geëvalueerd, kan een interne vorming aangevraagd worden voor alle collega's.
- Uit het overzicht van de gevolgde nascholingen blijkt dat het nascholingsbeleid zijn vruchten afwerpt. In vergelijking met de doorlichting van 2002 is er een gevoelige stijging van het aantal gevolgde nascholingen. De nascholingen hebben niet alleen betrekking op vakinhoudelijke aspecten, maar ook op thema's als werken met een portfolio, zinvol vergaderen en functioneel werkgroepoverleg. De procedures voor de aanvraag en evaluatie van de genoten vorming worden door de meeste lesgevers consequent gevolgd.
- De ICT-leerkrachten volgen voldoende nascholing om inhoudelijk up-to-date te blijven en de nieuwste tendensen te blijven volgen. De taalleerkrachten staan open voor deskundigheidsbevordering. De vakgroepwerking is een forum dat de interne expertise-uitwisseling bevordert en stimuleert.
- Het beleidsplan stelt een evaluatie en bijsturing van het nascholingsplan op korte termijn voorop, maar het is nog onduidelijk hoe dit proces zal worden aangepakt.

5. ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op:

- Het centrum beschikt over een duidelijke en overzichtelijke organisatiestructuur met aandacht voor de horizontale en verticale samenhang.
- Het directieteam is samengesteld uit een directeur en drie deeltijdse adjunct-directeurs en bestaat één jaar in zijn huidige samenstelling. Er is sprake van een gedeeld **leiderschap**.
- De aanstelling van adjunct-directeurs met een lesopdracht in het centrum zorgde voor een sterkere onderwijskundige aansturing en opvolging van de betrokken afdelingen. Voor andere studiegebieden wordt de aansturing gedelegeerd naar de vakgroepverantwoordelijken. Dit twee-snelhedenbeleid resulteert momenteel in een verschillende dynamiek binnen de diverse afdelingen. Dit vormt een aandachtspunt.
- De relatie met het bestuur is goed en de directeur krijgt de vrijheid om een eigen beleid te voeren. Ook de samenwerking met de hospiterende dagscholen is optimaal. Enkel in de vestigingsplaats in Spiere verloopt de samenwerking met de gemeente wat stroever. Een aantal aanslepende infrastructurele en technische problemen zorgen voor wrevel.
- Hoewel de taakverdeling tussen de directieleden transparant is, is dat voor het personeel niet altijd duidelijk. De interne communicatie over de taken en bevoegdheden van de verschillende directieleden is voor verbetering vatbaar.
- Het personeel ervaart het leiderschap als informeel en laagdrempelig. De taalleerkrachten zijn erg tevreden over de onderwijskundige sturing.
- Op het vlak van **visieontwikkeling** en planmatig werken heeft het centrum nog een weg af te leggen. Het geheel van missie, visie en beleidsplan komt weinig gestructureerd en samenhangend over.
- Het centrum beschikt over een weinig specifieke centrumvisie en een summier beleidsplan 2009-2014. Dat beleidsplan is top-down tot stand gekomen. Het werd uitgeschreven door de directeur, met inbreng van de adjunct-directeurs en werd besproken met het personeel.
- Het beleidsplan bevat vrij abstracte beleidsdoelstellingen en een aantal actiepunten op lange en korte termijn. Deze actiepunten zijn deels gebaseerd op input uit de cursisten- en personeelsbevragingen.
- Het actieplan biedt weinig houvast als planningsdocument. Door het ontbreken van een tijdspad, verantwoordelijken en meeteffecten is het niet altijd duidelijk welk effect het centrum precies wil bereiken met zijn actiepunten en hoe planmatig het deze acties zal aanpakken.
- Ondanks deze kanttekeningen zijn de gekozen actiepunten zinvol: ze focussen immers op processen die een belangrijke impact hebben op de kwaliteit van het onderwijs, zoals de personeelsevaluatie en –begeleiding en de cursistenevaluatie. Uit de actiepunten blijkt dat er meer prioriteiten werden vooropgesteld voor de afdeling Talen/NT2 dan voor de andere afdelingen.
- Tussen de introductie van het beleidsplan in 2009 en vandaag heeft het centrum, ondanks de vrij informele aanpak al heel wat actiepunten gerealiseerd. Hoewel het centrum niet structureel voorziet in de evaluatie en eventuele bijsturing van het beleidsplan, gebeurt dit wel in de praktijk, zij het informeel.
- Het centrum beschikt over visieteksten voor de cursistenevaluatie van de verschillende afdelingen, die sterk variëren in kwaliteit. Sommige bevatten een visie op kwaliteitsvol evalueren, andere bevatten enkel een aantal organisatorische afspraken.

- Het informele karakter van het centrumbeleid blijkt ook uit de organisatie van het beleidsmatige overleg. Er is voldoende overleg op directieniveau, maar zonder enige vorm van verslaggeving. Gezien de kleinschaligheid van het centrum legt deze aanpak geen hypotheek op de uitvoering, maar het belemmert wel de transparantie voor het personeel over de **besluitvorming**.
- Het centrum beschikt over de nodige formele participatieorganen die qua werking voldoen aan de wettelijke voorschriften. Enkel de vertegenwoordiging van de vakbonden vormt een probleem, ondanks de herhaalde vraag van de directie. Het centrum ondervindt geen probleem om voldoende personeelsleden en cursisten af te vaardigen naar de overlegorganen.
- De taalleerkrachten ervaren de functioneringsgesprekken als het belangrijkste kanaal om beleidsmatige verbeterpunten te formuleren.
- Het centrum heeft de afgelopen jaren met succes een aantal initiatieven genomen om de interne communicatie te verbeteren. De vakgroepwerking werd sterker gestructureerd en het centrum ontwikkelde een aantal instrumenten om de informele communicatie sterker te stroomlijnen (formulieren voor aanvragen, desiderata, ..). Om zijn personeel vertrouwd te maken met de werking van het elektronische leerplatform werd voorzien in nascholingen. De leerkrachten erkennen de toegevoegde waarde van het elektronische communicatieplatform, maar zien terecht nog een aantal verbeterpunten.
- De voorbije jaren heeft het centrum ook acties genomen om de communicatie naar cursisten te optimaliseren, onder meer door de ontwikkeling van een digitale nieuwsbrief met inhoudelijke inbreng van personeel en cursisten. Uit gesprekken met cursisten tijdens de doorlichtingen blijkt dat cursisten dit initiatief waarderen.
- Het vakinhoudelijke overleg verloopt gestructureerd dankzij de aanstelling van vakgroepverantwoordelijken, de verplichte verslaggeving en een minimumvergaderfrequentie van vier keer per jaar. De inhoudelijke sturing door de centrumleiding is echter beperkt, met uitzondering van de studiegebieden Talen en Mode waarin de vakverantwoordelijke ook lid is van het directieteam. De directie wordt wel gebriefd over het vakoverleg in de andere vakgebieden. In de praktijk zijn er verschillen in de doelgerichtheid en efficiëntie van de vakgroepen.
- De vakgroepwerking ICT en Talen bieden een meerwaarde voor de kwaliteit van de betrokken opleidingen. De frequente vergaderingen bieden een forum voor het bespreken van zowel praktische als agogisch-didactische items. Er zijn de voorbije jaren heel wat afspraken gemaakt om de gelijkgerichte aanpak binnen de ICT-en taalopleidingen te optimaliseren.
- Voor de Talen/NT2 wordt er naast het taalspecifieke vakoverleg ook voorzien in taaloverstijgend overleg. Dit overleg zorgt voor meer horizontale samenhang tussen de diverse talen en de studiegebieden Talen en NT2.
- Het is niet helemaal duidelijk welke koers het centrum wil varen met betrekking tot zijn **interne kwaliteitszorg** in het algemeen en met een gestructureerde en planmatige aanpak ervan in het bijzonder. Het centrum neemt wel degelijk initiatieven die getuigen van zorg voor kwaliteit, maar wat ontbreekt is samenhang en duiding.
- Het centrum heeft een coördinator interne kwaliteitszorg (IKZ) aangeduid, maar die functie is weinig bekend bij de personeelsleden. Dat heeft wellicht te maken met de eerder geïntegreerde aanpak van het centrum: alle directieleden krijgen quasi dezelfde taken toebedeeld op het vlak van kwaliteitszorg in hun functiebeschrijvingen. En ook andere personeelsleden dan de coördinator IKZ volgden recent een of andere navorming op het vlak van interne kwaliteitszorg.
- Het centrum heeft recent een kwaliteitshandboek (versie september 2011) uitgewerkt met een visie op kwaliteitszorg, die wijst op een gedeelde verantwoordelijkheid voor kwaliteitszorg. Hoewel het kwaliteitshandboek op een toegankelijke manier het belang van kwaliteitszorg uitlegt aan het personeel, wordt dit gegeven niet nader uitgewerkt. Het kwaliteitshandboek is hoofdzakelijk beschrijvend van aard en expliciteert niet welke

specifieke kwaliteitsacties het centrum vooropstelt, opvolgt en evalueert. De kwaliteit van het onderwijsleerproces komt nauwelijks aan bod.

- Het beleidsplan 2009-2014 verwijst nochtans naar een aantal waardevolle initiatieven die het centrum de afgelopen jaren heeft genomen om de kwaliteit van zijn personeelsmanagement en kernproces te bewaken en te verbeteren. Deze initiatieven omvatten onder meer de uitbouw van een traject voor beginnende leraren en de omschakeling naar een systeem van gespreide cursistenevaluatie op vraag van cursisten. De centrumleiding volgt de leerplangerichte invulling van het onderwijsaanbod op (leerstofplanning en geziene leerstof) en in sommige studiegebieden ook de leerplangerichtheid van de evaluatie.
- De zorg voor kwaliteit blijkt ook uit de accurate cursistenadministratie. Het centrum kan bogen op een goed werkende administratie.
- Het centrum verzamelt en analyseert data die bruikbaar zijn als kwaliteitsindicator zoals cursistentevredenheidsgegevens (tweejaarlijks), cijfers over vroegtijdige uitval en recent ook gegevens over de motivatie van de cursisten om in te schrijven voor een bepaalde opleiding. In de periode 2006-2008 werd voor de eerste keer via het instrument Prose gepeild naar de personeelstevredenheid.
- De verwerkte personeels- en cursistenresultaten leidden tot verbeteracties en de personeelsleden worden geïnformeerd over de resultaten en bijstellingen. De cursistenresultaten komen eveneens aan bod tijdens de functioneringsgesprekken. Het personeel wordt geïnformeerd over de resultaten en bijstellingen.
- Het proces van dataverzameling, -verwerking en -prioritering is weinig gedocumenteerd. Daardoor is het niet altijd duidelijk wat de relatie is tussen de gegevensverwerking en de gekozen beleidsacties die opgenomen zijn in het beleidsplan.
- Hoewel het kwaliteitshandboek zowel een tweede personeelsenquête als een algemene cursistenbevraging plant voor dit schooljaar, zijn de meningen van de directieleden verdeeld. Er worden vragen gesteld bij de beperkte informatiewaarde die de cursistenresultaten bieden en bij de gebruiksvriendelijkheid van het instrument Prose.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De syllabi voor de ICT-opleidingen en de CAD-opleiding zijn verzorgd en kwaliteitsvol.
- De gespreide evaluatie in de ICT-opleidingen resulteert in een minimale uitval en een toegenomen slaagpercentage.
- De opleidingen Engels zijn kwaliteitsvol. Het onderwijsleerproces is vaardigheidsgericht en getuigt van innovatiebereidheid. Er wordt gebruikgemaakt van authentiek videomateriaal.
- De leerbegeleiding voor de opleidingen Engels vormt in een aantal lesgroepen een voorbeeld van goede praktijk.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De aanvangsbegeleiding is degelijk uitgewerkt en besteedt voldoende aandacht aan de vakinhoudelijke en agogisch-didactische aspecten.
- Het centrum heeft initiatieven genomen waardoor de nascholingsgraad is toegenomen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Ondanks de vrij informele benadering getuigt het centrum van een sterk leidinggevend vermogen.
- Diverse initiatieven vanuit de interne kwaliteitszorg resulteerden in belangrijke verbeteringen in de ondersteunende processen.
- De centrumleiding ziet toe op de kwaliteit van het kernproces.
- De vakgroepwerking verloopt gestructureerd voor de meeste studiegebieden.
- Voor de studiegebieden Talen en NT2 voorziet het centrum zowel in taalspecifiek als taaloverstijgend vakoverleg.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Maak intensiever gebruik van het elektronisch leerplatform voor de ondersteuning van het onderwijsleerproces in de ICT-opleidingen.
- Implementeer de sleutelvaardigheden in het onderwijsleerproces in de ICT-opleidingen.
- Optimaliseer de werkplaatsorganisatie, de veiligheidsuitrusting en het cursusmateriaal in de lasopleidingen.
- Stem de evaluatie in Engels richtgraad 1 en 2 sterker af op de leerplandoelstellingen. Evalueer de zelf samengestelde syllabi Engels in het licht van de leerplandoelstellingen en verhoog de transparantie van deze syllabi.
- Maak sterker gebruik van internetmateriaal om de vooropgestelde leesvaardigheidsdoelen in te oefenen te evalueren en gebruik meer audiovisueel luistermateriaal in de beginmodules.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Werk een nascholingsplan uit met prioriteiten op korte en lange termijn voor zowel het onderwijzende, het administratieve en het bestuurlijke personeel.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Koppel termijnen en verantwoordelijken aan de beleidsdoelstellingen.
- Expliciteer de samenhang tussen de diverse beleidsinitiatieven en de kwaliteitsacties.
- Neem initiatieven om de verschillen in dynamiek tussen de studiegebieden te verkleinen.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Realiseer de leerplandoelstellingen in de opleiding MIG/MAG-lasser

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG	
	omwille van
Opleiding per niveau	
SVWO Mechanica - elektriciteit	
MIG/MAG-lasser	leerplanrealisatie

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 februari 2015** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig advies in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Hilde Vandeurzen

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Jean-Claude Villijn